

"לדורות"**סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל****שאלון לרישום קורות ניצול/ת השואה**

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

את השאלון המלא נא לשלוח לדוא"ל: ledorot@pmo.gov.il פרטים נוספים ושאלות בטלפון כוכבית 8840*

נא למלא את הפרטים האישיים בנספח ולאשר בחתימתכם את פרסום הסיפור באתר.

יש לשלוח את הנספח בדואר: ת.ד. 2512 מגדלי ויטה בני ברק 5112401 או בפקס: 02-5605034
ניתן לסרוק את הנספח ולהעבירו בדוא"ל בצמוד לשאלון.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: ינקולביץ	שם פרטי: פאולה
------------------------------	--------------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: MIHAILOVICI	שם נעורים: מיכאלוביץ
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: PAULA	מין: נ
מקום לידה (ישוב, מחוז): רומניה- יאסי	ארץ לידה: רומניה
שם פרטי של האב: דב	שם פרטי ושם נעורים של האם: חנה לייב
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה): שם נעורים של האישה:	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: רומניה- יאסי	ארץ המגורים: רומניה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:	מקצוע לפני המלחמה: חבר בארגון או בתנועה: גורדוניה
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): רומניה- יאסי	
האם היית בגטאות? אילו ומתי? בית ספר בתוך העיר יאסי למשך מספר חודשים	
האם היית במחנות? אילו ומתי?	
מקום השחרור: בית הספר שבתוך העיר יאסי	תאריך השחרור:
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? חזרה לביתי בעיר יאסי
מקומות/מחנות בדרך לארץ: יוני-1962	שנת עליה: 1962
שם האנייה (אם עלה בדרך הים):	

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון):נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי ברומניה בעיר יאסי בשנת 1936. אימי היתה עקרת בית ואבי חייט. היו לי 3 אחים גדולים בני 9, 13 ו-15 כשנולדתי. יאסי היתה עיר גדולה, אוניברסיטאית עם הרבה יהודים. המצב הכלכלי בבית היה גרוע וקשה, הבית היה קטן ולא מתאים למספר הנפשות. גרנו כל משפחה בחדר קטן מסביב לחצר משותפת תמורת דמי שכירות. הסביבה היתה יהודית.

אחי הגדולים חיפשו עבודה לאחר שסיימו את למודיהם בבי"ס היסודי המקומי. השפה המדוברת בבית היתה יידיש ומעט מאוד רומנית. הוריי לא ידעו קרוא וכתוב ולא היו דרכי תקשורת, ובכלל לא ידענו שמתחוללת מלחמה.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקאציה למרכז ברית המועצות):

בתאריך ה-29/6/1941 אירע פוגרום ביהודי עיר הולדתי ביאסי. 11,000 גברים וילדים רוכזו במקום מסוים של המשטרה המקומית ובמשך ימים שלמים נלקחו היהודים לכיוון רכבת משא והוכנסו לקרונות רכבת זו. הרכבת נסעה במשך ימים ולילות בלי שהנוסעים קיבלו מים או אוכל והיה מדובר בחודשי הקיץ החמים של רומניה. הרכבת המשיכה בנסיעה עד שכל היהודים שהיו עליה מתו. הגופות נלקחו לעיירה קטנה בשם פודול אילאי, ונקברו שם בקברי אחים גדולים מלבניים כפי שניתן לראות בתמונה שצילמתי שם בעת ביקור במקום בשנת 2007. אפשר לראות לוחות בטון מלבניים המונחים על הקרקע ומסביב אין כל גדר או שמירה.

בתוך הרכבת היו גם אבי -מיכאלוביץ דב (ברל) וכן אחי האמצעי- מיכאלוביץ מרדכי (מוטל), ושניהם נרצחו בתוך הרכבת. אחי הגדול הצליח לברוח מהגויים. הגויים הנוצרים עברו לבילה אחד וסימנו את הבתים של היהודים וכך הנאצים ידעו מאיפה לקחת הגברים והיהודים לפוגרום. אני הייתי אז בת 4 ולכן אני לא זוכרת את האירוע. אך סיפרו לי עליו וכן ספרים מתוך ספרים רבים שנכתבו על הפוגרום הזה. אחרי הפוגרום בו נרצחו אבי ואחי, החלו החיים הקשים של המשפחות של האלמנות והיתומים היהודים שנשארו. אני זוכרת את אימא שלי בוכה הרבה. היה עוני כבד מאוד, אני לא מצליחה להבין כיצד אימי ושלושת הילדים שהיינו, הצלחנו לחיות ולשרוד. לא היה אוכל או בגדים וגם לא חימום או חשמל. היינו חולים המון במשך מספר שנים. בשלב מסוים, נלקחנו כל היהודים בצורה מרוכזת לבית-ספר עזוב ביאסי, על מנת שנהיה מרוכזים כדי לראות אם יש עוד את מי להרוג. שם היינו במשך מספר חודשים. הייתי אז בת 5. כמובל שללא היו תנאי מחיה נאותים במקום הזה. לאחר מכן, אני זוכרת שחזרנו לבתים שלנו בעיר, אך כשהגענו הביתה הוא היה ריק, גנבו את כל מה שהיה שם ולא נותרו אפילו מיטות או שולחנות.

לא ידענו בשלב זה של המלחמה מה קרה בפולין, לא ידענו על מחנות ההשמדה ותאי הגזים. הכרנו רק את הפוגרום המקומי שלנו ביאסי. אמא שלי ואני בזמן המלחמה ענדנו טלאי צהוב כי הכריחו אותנו לשים אותו כשיצאנו מהבית. ליהודים היה מותר לצאת בשעות המוקדמות של הבוקר לקניות בשוק של מצרכי מזון, אך רק עם טלאי צהוב.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

המלחמה הסתיימה בשנת 1944. הקומוניסטים נכנסו לרומניה ושלטו בה ולקחו כמעט הכל מרומניה. קראו לזה: חובות מלחמה. לאחר המלחמה, 2 האחים שלי התחילו לעבוד במסחר ואני התחלתי ללמוד כיתה א' בבית ספר יסודי יהודי בתוך בית-כנסת ולאחר מכן למדתי בבית ספר מסודר לא יהודי. כשהייתי בת 10 אימי חלתה במחלה קשה, ונזקקה לסדרת ניתוחים ולבסוף נפטרה בשנת 1950 ברומניה- יאסי. אחי הגדול עלה ארצה בשנת 1951 ואני נשארת עם אחי הצעיר.

במהלך שנת 1957 פגשתי את בעלי לעתיד שלא נלקח בזמן הפוגרום, ואחי הצעיר ואני התחתנו שנינו עם בני הזוג שלנו שהיו יהודים מקומיים מהעיירה, באוקטובר 1957. החתונה של שנינו היתה באותו היום באותו בית-כנסת, אחי התחתן ראשון ואני אחריו. אחי עלה ארצה בשנת 1959 עם ילד בן 5 שבועות, ואני ובעלי נשארנו ביאסי. לאחר החתונה התחלתי ללמוד בפקולטה למשפטים ביאסי.

רצינו לעלות לארץ, ולכן מסרנו במהלך שנת 1959, מסמכים לגורמים הממשלתיים בנידון. באותו החודש שמסרנו את המסמכים הוציאו אותי מהלימודים בפקולטה למשפטים בזמן שהייתי בשנת הלימודים השנייה. בעלי גם הוצא מהעבודה שלו בעקבות מסירת המסמכים על כוונתנו לעלות לארץ ישראל (הוא עבד כצורף ושען). בינתיים, קיבלנו תשובות שליליות לגבי העלייה לארץ, עד שב- 1/2/1962 קיבלנו את האישור המיוחל לעלות לארץ. כל אותה התקופה חיינו ביאסי תחת משטר קומוניסטי שרודף אחרי האנשים. מאז הפסקת הלימודים שלי והעבודה של בעלי, בעצם לא עשינו כלום וחיינו משאריות שהיו לנו מהעבודה הקודמת של בעלי במשך 3 שנים.

משום סיבה סגרו את הגבולות מפברואר 1962 עד לתחילת מאי 1962, ולא יכולנו לכן לצאת מרומניה. במשך החודשים האלו נלקחו מאיתנו הדירה שלנו, כפי שקרה לעוד הרבה יהודים מהעיירה שלנו. היות ולא היתה לנו דירה לגור בה, נסעתי יחד עם כמה שכנים (בעלי נשאר ביאסי), לשגרירות ישראל בבוקרסט מרחק של כ- 400 ק"מ ברכבת, כדי לבקש את עזרתם ולהתייעץ מה עלינו לעשות כשהגבולות סגורים. הגענו לבוקרסט שהיתה עיר גדולה ולא מוכרת לנו, ללא קרובי משפחה. פחדנו לטייל עם הדרכון הישראלי שקיבלנו לידינו מהלך שנת 1962. קיבלנו מהשגרירות כמה מאות ל"י (כסף רומני מקומי), אך כשיצאנו מהשגרירות חיכו לנו שוטרים שלקחו לנו את הדרכונים ולקחו אותנו למעצר.

להיות בקשר עם ארץ קפיטליסטית- מדינת ישראל, תחת שלטון קומוניסטי ברומניה, זה היה פחד מוות. לאחר שבועיים של מעצר שיחררו את כולנו והחזירו לנו את הדרכונים ונסענו חזרה ליאסי.

ב- 1/5/1962 נתנו לנו אישור יציאה מרומניה. נסענו תחילה מיאסי לבוקרסט ומשם טסנו עם חברה רומנית בשם TAROM ליוון. ביוון שהינו 5 ימים תחת השגחה של אנשי הסוכנות היהודית ועלינו ארצה בסביבות ה- 5/5/1962.

נא ספרי/ על חייר בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

הגעתי לנמל התעופה בן-גוריון עם בעלי וההורים שלו. הגענו לקרית-אתא כי בחיפה התגורר אחי הצעיר (אחי הגדול התגורר בב"ש). קיבלנו צריף-אסבסטון בקרית-אתא, יחד עם ההורים של בעלי. הסוכנות קצת עזרה להורים של בעלי בשנות ה-70 המאוחרות, בעיקר במזון וכן היתה רבנית מקומית שסייעה להורים במזון כתרומה פרטית. בצריף הזה היו לנו שכנים מאלג'יר, מרוקו וגם מרומניה.

בעלי התחיל לעבוד בקטיף בננות בקיבוצים סמוכים (רמת יוחנן, מכבי), ואני עבדתי במשך 4 שנים במפעל קרמיקה במפרץ חיפה. מהצריף בקרית-אתא עברנו בשנת 1964 לדירה בת 2 וחצי חדרים בקרית-אתא. בדירה זו התגוררנו במשך 33 שנה. בשנת 1966 נולדה ביתנו הבכורה, ובעלי התחיל לעבוד במקצועו כשען וצורף שכיר בחיפה. בשנת 1973, התחלתי לעבוד בקופת-חולים כללית בסניף קרית-אתא. נשלחתי מטעם העבודה ללמוד מנהל רפואה באוניברסיטת חיפה. סיימתי שנתיים של לימודים ועבדתי כמזכירת הסניף הגדול עד שנת 1996, אז פרשתי לגמלאות בגיל 60. בשנת 1997 עברנו לדירתי הנוכחית בקרית מוצקין. בעלי חלה בשנת 1983 במחלה כרונית, עבר טיפולים רבים וקשים ונפטר לבסוף בשנת 2006.

מילות סיכום:

לא היתה לי בעצם ילדות שזו התקופה הכי טובה בחייו של בן-אדם. אני מרגישה כי הצלחתי בחיים כששלחתי את ביתי ללימודים כעתודאית בטכניון שם סיימה לימודי הנדסת מכונות. לאחר מכן היא שירתה בצבא והתחתנה. נולדה לי ממנה 2 נכדות מקסימות. היא עובדת כיום כמהנדסת. אני מרגישה כי נלחמתי קשות במשך חיי, מלחמה שהחלה כבר בגיל צעיר מאוד עם המחלה הקשה של אימי, מחלה שלא הצלחנו בה. לאחר מכן נלחמנו כדי לעלות ארצה ובהמשך היתה מלחמת הישרדות כאן בארץ, להצליח לחיות. בהמשך היתה מלחמה עם המחלה הכרונית של בעלי.

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

המלחמה היחידה שאני מרגישה שהצלחתי בה, זה עם הלימודים וההצלחות של הבת שלי. צריך תמיד לדעת לצאת מכל הקשיים של החיים, ולצאת בכבוד. יש להסתפק במה שיש ותמיד לשאוף לחיים טובים ונורמאליים, לשאוף להיות "בן-אדם"!

ראיון: עמית רייס, קריית – מוצקין, מאי 2014